

SZENTESI LAP.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Elap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzügyi részét a kiadói hivatalhoz intézendők.

Előfizetési árak:

Égész évre	4 ft.
Fél évre	2 ft.
Negyed évre	1 ft.

Hirdetési árak:

A három hasábra terjedő petisórót egyezri hirdetésnél 6 kr., a két hasábosért 12 kr., egy hasábosért 8 kr. számítatik.

Bélyegdíj minden egyes beigtatástól 30 kr.

Megjelenik e lap hetenkint vasárnap egy iven.

A „Nyiltér”-ben a háromhasos petisóró igatái díja 15 kr. o. é.

Előfizetési felhívás

„SZENTESI LAP”
vegyes tartalmu hetilap,
1873-ik évi második évfolyamára.

Lapunk előfizetési határideje a folyó év és hó végével lejárván, eddigi pártolóinkhoz azon bizodalmas kéressel fordulunk, hogy előfizetéseiket a jövőre is meg újtau, s szellemi közreműködésükkel lapunkat pártfogolni sziveakedjenek.

Előfizetési díj:

Postán vagy helyben házhoz küldve:

égész évre	4 ft.
félévre	2 ft.
negyedévre	1 ft.

Szentes, december 29-én 1872.

Midőn az esztendőnek végén vagyunk, önkénytelen felmerülnek előttünk a lefolyt évben tett dolgaink, s kérdezzük magunktól: valjon az általunk az év elején kitűzött célt elértük-e, vagy mennyire közelítettük meg, vagy ha a sors el-

nünk dolgozott, mennyivel estünk hátrább tervezett szándékunktól?

Ily gondolatok ötlenek elménkbe; eszünkbe jut, mennyit fáradtunk a törekedünk, s mik hatottak oda, hogy céljainkat nem bírtuk kivinni. Elmánk elé tolód, mily bánatot és szomorúságot érezünk, s egyszersmind minő örömökben részesülünk?

Ezen kérdések nem érinthetnek bennünket anélkül, hogy gondolatainkat magunkról a nagy társadalomra tovább fűtve kérdezzük: a lefolyt év mutatja-e nyomait annak, hogy községünkben előbbre haladtunk, vagy talán úgy járt le az év, hogy csupán a hanyatlás, a visszacsés szomorító nyomait jelezhetjük?

Midőn ily kérdéseket teszünk, hogy ezekre megállható feleleteket adjunk; ismernünk kell, mivel bírtunk az év elején és mennyivel bírtunk ma többet és tökéletesebbet?

Ha e tekintetben részletes vizsgálatot teszünk, ha nem találjuk fásasztónak e részben puhatolást tenni, ki fog tűnni, hogy anyagilag községünk valami különös gyarapodást nem nyert, szellemileg azonban a haladásnak látható s kézzel fogható jelei vannak.

Anyagi tekintetben leginkább a súlynyerés miatt egyes lakostársaink átalába véve nem gyarapodtak, s az ennek következtében beállott pénzügyi városunk közpénztárait megteletni soha sem engedte; úgy hogy a felszaporodott kisebb s nagyobb adósságoknak végleges letörlesztése végett városi hatóságunk jelentékeny kölcsön szerzésre kénytelen volt szorulni. Középületeink az égész év alatt, apróbb igazításokat s átalakításokat leszámítva, csak annyiban nyertek szaporodást, hogy a volt katonatiszti lak a megyétől megszerzetett, s kórházzá alakítására elhatározott. De hogy mikor válik az, s mikor adatik át rendeltetésének, azt nem tudjuk. A lefolyt 1872. évet a kórház megnyitásának emlék évül nem mondhatjuk.

Szellemi tekintetben iskolánk hátra nem mentek; sőt polgári iskolánk két osztályal emeltett, s az 5-ik osztály fel is állított. Ugyanitt mind a fi-, mind a leányiskolánál a tudományt szomjazó növendékek száma jelentékeny számban szaporodott.

Philantropiai intézeteink, ha gyarapodásról szó nem is lehet, (nőegyletek, kiseddövdök) legalább még nem szüntek meg, bár működésüknek jeleit nem igen mutogatják.

F A R C A:

LOANGO.

Elbeszélés.

Hofmann Ferenc után németből fordította K. E.

IX. FEJEZET.

Barbier ur.

(Folytatás.)

Sok év folyt el a mi feketünk feje felett nyugodt és csendesen. A vastag gyarmatos, névleg Barbier ur, ritka kivételképen Domingó gyarmatosai között, valódi atyai szeliséggel bánt rabszolgáival, és Loangó, ép úgy mint Kassangó kedvencei valának a többi négerrek közül.

Egy napon, a déli órák körül, Barbier ur kényelmesen hörpölgette kávéját és havanna szivart füstölt mellette; midőn egyszerre, bejelentés nélkül lépett be Loangó urának szobájába. Szemei caillámlottak, s felhevülnek, izgatottnak látszott.

„Mit akarsz Loangó?” kérde a szelidég hangján Barbier ur. „Talán valami fontos közleni valód van?”

„Uram!” szóla Loangó. „Uram, hígy nekem: ajándékoz meg hiszékenységgel. Tudod, hogy én ígértem tettem neked, midőn szomszédodtól, a kegyetlen Bombellestől megszabadítottál. A megsegülés ideje megérkezett, és én neked szolgálatot akarok tenni.”

Barbier ur ügyelt és bámulva tekintett négerére. „Beszélj!” mondta röviden, „én hiszek neked.”

„Uram! szedd össze minden pénzedet, ékszeridet és égész vagyodat, s tedd az első hajóra, mely e partoktól elvitorlázni fog. Vesdélyes földön állsz, mert rövid idő alatt lángok fognak lobogni, mely a fehérek életét megsemmisíti.”

Barbier ur megjédt, s a néget kétkedő tekintetével méregeté. „Esztelenség!” kiálta csakhamar. „Esztelenség! Tudom jól, hogy a négerék itt ott nyugtalankodnak, hanem mire valók Domingónak fegyveres katonái? Egynehány ágyulóvés szétzavarja őket, ha merészkednének ellenünk fellépni. Menj, Loangó! A kis törpét is elefantnak nézd!”

„Uram! beszéle Loangó, s hangja mindig élénkebb lön. Uram! hallgass az én szavamra, és ítélseimet ne ved meg. Gondold meg uram, hogy a fehérek csekély számmal vannak e szigetben, a feketék pedig sokan. Az elégedetlenég szikrája lángra lobbant. Uraikat le fogják gyilkolni, mielőtt segítségükre mehetne valaki. Én jót akarok neked uram! Csak fátással mentheted meg életedet.”

„Hallgass reám Loangó!” szóla kevés vártatva Barbier ur. „Azt hiszem, hogy neked hibetek. Mond meg nyiltan, mi a rabzolgák összeesküvéséről tudsz; nevezd meg az ültvényeimen lévő elégedetleneket, hogy őket megfohassuk, és én téged gazdagon meg foglak ajándékozni.”

E szavakra egy sötét boru keletkezett Loangó homlokán. „Testvéreimet el nem árulhatom uram!” szóla halkán és szomoruan. Meghalni kész vagyok érted, mert jót tevél velem, hanem népem elárulója nem lehetek.”

Barbier ur felugrott, egy töltött fegyvert ragadott a falról, és Loangóra célozott.

„Halj meg vagy fedezd fel őket!” kiálta Barbier ur, és felvonta puskájának ravaszát.

Egy szemrehányó tekintetet vetett Loangó urára.

Azután kezét keresztbe téve nyugodtan, csendes, de elhatározott hangon szóla: „Ój meg engem uram!”

Barbier ur elveté magától a fegyvert, s husos kezét nyujta rabzolgájának. „Add ide jobboldat Loangó! monda megindulással. Te hű, becsületes ember vagy. Tanácsodon fogok járni ezental, anélkül, hogy kényszerítenélek földieit titkain elárulni.

Hűségesen rázá Loangó Barbier urnak kezét, és elchagya a szobát, hogy szokott munkáját végezze.

Nyolc nappal Loangónak urval történt beszélgetése után egy szép, derek hajó vitorlázott a partok hosszában, egyenest Barbier ur ültvényeieseké. Senki sem vette azt észre, csak Loangó; ő azonban gyanította, mi célból jött az. Este Barbier urhoz hívatott.

„Nos, szóla barátságosan a vastag gyarmatos; észrevedt-d Loangó a bajt felőlnek ezéj?”

„Láttam, és gondolom jövetelének célját?” viszonzá a hű néger; a kinek szeméből az öröm csillogott. El akarsz menni; menekülni akarsz uram; valóban a végző idő megékezzett. Holnap talán már késő lehetne.

„Akkor nem késekedünk,” monda Barbier ur. „Bizhatunk valamit Kassangó barátrada.”

„Ép úgy mint én reám!” lön a felelet.

„Ugy vezesd ide; néhány crós kar jó segítségünk leend.”

Loangó eltűnt, és lassan lopózott a kunyhóba, hol Kassangó első álmát aluvá. Felkötötte, és közölte vele Barbier ur határozatát. Vonakodás nélkül veté Kassangó magára ruháit s követte Loangót. Tuskenbokon vándorolt a két néger, Barbier ur, és a felgyelő, hurcolták gazdag uruknak drágaságait. Egy pár matrós segített a berakodásnál, s a mű kész volt, mielőtt a nap első sugarait bocásította volna a tenger remegő hullámainra.

(Folyt. köv.)

Nagy és fontos jelentőségű újítás városunkban a községi törvénynek ez évben történt életbeléptetése; a községi képviselő testület megalkotása, s a városi új tiszti s hivatali karnak megválasztatása.

Ezen törvénynek gáncsolói előre azt jövendöltek, hogy a mennyiben minden községi lakos egyszerűen nem lehet képviselő, és így a városi közdolgozók feletti intézkedése közvetlen személyes befolyást nem gyakorolhat, már csupán ezen okból a városi igazgató hatóság jó kezében nem leendő letéve.

Mit mutatott a törvény életbeléptétől lefolyt néhány hónap? Azt, hogy a törvény szerint alakult képviselő testület semmi tekintetben sincs hátrább az eddig működött hasonló testületeknél. Nincs hátrább e törvény iránti tiszteletben, nincs hazafiságban, nem áll hátrább a közigyelés iránti buzgóságban, a város érdekeinek helyes felfogásában, s általában a közjó előmozdítás iránti készségben. Ugy pedig elmondhatjuk, hogy a fentebbi jóslat nem teljesült; s hogy valaha teljesüljön, nem valószínű.

Az újból választott városi tisztikar működéséről még egyebet nem jelezhetünk, miszerint a lefolyt idő bírálatra nem elégséges; annyit azonban mondhatunk, hogy az igyekezet s jó akarat nem hiányzik.

Egyébiránt a városi tisztikar és képviselő testület, a közművelődési eszközök és módok közül, nem jelentéktelen részzel rendelkezővén, az általános előbbrehaladást illetően, lényeges befolyást gyakorolhatnak.

Azzal rekesztjük be cikkünket, hogy ha bár a lefolyt évről minden részben nagyobb haladást városunkban nem tűntethetünk is fel, reménylünk, hogy a jövő év az előbbrehaladást tekintetben termékenyebb leendő.

b-y.

A d é r.

K. K.

Ezen légköri leverődés rettegett ellensége a gazdának, különösen tavasz elején, midőn az új életre ébredt növényeket megtámadta s azok gyenge hajtásait és virágjait tönkre teszi. Ilyenkor egyszerűen a földmivelők és kertészek legvérmesebb reményei is megderesednek.

A dér, származására nézve, azonos a harmattal.

Ha a földszíne felett levő légréteg annyira meghűlt, hogy hőmérséklete a fagyponthoz közel áll, úgy gyakran megtörténik, hogy a talaj kisugározván a meleget, mérséklete a fagypont alá süllyed. Ha ilyenkor a levegő nedves, abból a vízpárák harmatalkájában leverődnek. A lerakódott vízecspepek azonban a fagypontra alá szállt talaj által annyira meghűtetnek, hogy cseppfolyó alakjukat elvesztik és jégvéssé merevülnek.

Hogy dér képződhesse, ugyan oly körülményeknek kell közreműködni, mint a harmat képződésénél.

Tiszta, derült éjeken, midőn nem takarják felhők az égboltot — a föld és az azon létező testek a felvett hőt szabadon sugározhatják a világűrbe, mert a felhők ezen veszített hőt — visszacsugározás által nem pótolják vissza. Borus időben tehát nem igen lehet félni a dértől, mert bármily magasan lebegjenek is a felhők, mégis képez a föld számára oly meleg takarót, hogy megvédi a nagyobb kihűléstől.

A dér pusztító hatásától mesterséges uton megvédelhetjük növényeinket befűtés vagy betakarás által, pl. gyékény vagy falombbal.

Ez eljárás azonban gyümölcsös kertekben és nagyobb területet elfoglaló növényeknek költségségénél jobban nem alkalmazható. Újabb időben sikeres hatásának bizonyult be a füstölés

Mint hogy igen olcsó s azonkívül sikeres eljárás, tehát mindenkinek ajánlható figyelmébe, ha növényeit a dér pusztításától óhajtja megvédeni.

Tavaszkor, ha dértől félhetünk bizonyos távolban egymástól nedves anyagokból, pl. szalma, fonalb-tüzet rakunk. A kiemelkedő füst lassanként elterül a talaj felett s az azokon levő növényeknek némi meleget kölcsönöz, azonkívül azonban meleget mit a talaj kisugároz — részben visszacsugároz. A szalmarakásokat éjfél táján vagy kora hajnalban kell meggyújtani, mert éjfél előtt nem igen szokott der képződni.

Szőlőkben és gyümölcsösök kertekben igen ajánlható a füstölés, mert a szőlő gyenge hajtásai, a gyümölcsfák levelei és virágai érzékenyek a dér iránt. Nagyobb hidegekben, midőn erősebb fagyok jelentkeznek, ezen eljárásnak semmi vagy igen csekély hatása van.

A dér káros hatása a növényekre onnan magyarázható, hogy a hajtások rejtjeiben a növények nedve megfagy, a mi pedig fagyáskor kiterjeszkedik, hereinjében növekszik — minék a vékony rejtőfalak ellent nem állhatván — szétrepedeznek.

Tekintetes szerkesztő ur!

Ha türelmével vissza élni akarnék, becses lapjának legutóbbi három számába Szathmári Ede ur által írt „Válasz a válasza” című Jelenlétben foglalt óriási valótlanságok, elferdítések és soqhumák cáfolgatásához fogván, én is hosszú „Eduard és Kunegunde”-féle lamentatiót írnék a jobb ízlésű olvasók rémítésére, — így azonban ismert méltányosságától csak kevés helyet kérek jelen soraimnak, hogy említett urnak ellenem intézett otromba sértéseit vizsgálva utasíthassam.

Megdönthetetlen tény marad, hogy a városi közigyelés határozata még nem tartatott, — elferdíthetetlen adat, hogy oct 5-ig midőn először szólt emeltem, a polgári iskola növendékei sorába 21 leány és 78 fiu volt beírva. — Önkényes eljárás ellen felszólalni polgári kötelesség ez nyílt ülésen és gyűlésen tenni nem fondorkodás, — ki a felszólalót ezért machinatioval vádolja, az sértést követ el. — Eu megsértettem, de hallgattam a nyilvános interpellációig, ekkor előadtam hallgatásom okát t. i. hogy Szathmári Ede urat tanálmányozom kell, mert oly embertől kit nyíltan sért, azután egy levelemben a sértést együgyűen szelidíteni akarja, — embertől ki sokkal nagyobb sértést türelmesen szobor gyűr, elégtételt talán nem is kell követelni, — de akkor nem tartottam még oly embernek mivel meg nem verekszünk.

Most, miután ő — ki Belicay Sándor urat, majd Balogh János urat küldé hozzám azon kéressel: hogy amaz interpellációra ne válaszoljak — nyilván kijelenti, hogy általam becsületleni soh' se vágyott, — most, miután durva sértések s becsület fosztogatás posványába tévelyedtet — elégtételt tőle követelni csak az öneladítás nehéz árán lehetne. — Nem kell már elégtétele, annál kevésbé, mert mit eddig nem hittem — ama súlyos vádat, mit felőle sokfelől hallottam, most miután annak elcúmitására csak hangzatos, de üres szavakkal, magam is himni kezdem. — A rígalmaszók elhallgatására, egyszerűen, az általuk kohlottak állított bizonyítványt elomtatni, s ama jog akadémiai, melynek év- és anyakönyveiben eredetijé létezik megnevezni kellett volna. Mig ezt nem teszi az elégtételt iránt semmiféle ténem sem számolhatunk Bibeldöhetik addig az olvasóval és a zsoltárral, rágódják addig novem „y” betűjén, én ugyan ha valaki az ő nevéből az ő hangzatu „th” betűt kifejezteni találná, s ő azt nem recla-

málná, — bizonyára tételődni azon sem fogok. *)

Szentes 1872. dec. 26-án.

Buday József.

Külföld.

— Amerika. Grant elnök Pinkbock néget nevezte ki Louisiana állam kormányzójává. E kinevezés mint az egyenlőség elv diadala üdvözöltenk a köztársaságiak által, mert ime ott, hol néhány év előtt a négerek rabzolgák valának, ma kormányzók is lehetnek, ha képességel bírnak hozzá. Észak-Amerika legnagyobb városa: New-Yorkban, f. hó 12-én nagy tűzvész dühöngött, mely a város egyik legszebb fogadóját is elhamvasztá. Ez alkalommal több emberélet is esett áldozatul s a kár mintegy 260 ezer dollárra megy.

— Oroszország. Oroszország az új szervezést szerint harmadfél millió katonát foghat sikra állíthatni, vagyis majd annyit, mint egész Európa együtt véve. E roppant készülődéseket tekintve valóban tartanunk kell attól, hogy I. Napoleon azon jóslatának, miszerint „Európa vagy köztársaság lesz, vagy orosz;” ez utóbbi vágyja fog beteljesülni, ha ideje korán nem szövetkeznek ellene Európa nem szláv ajku nemzetei. — Litvániában és Volhíniában a pápai csalatkoztatlanság kihirdetése óta 2615 eggyénnel több tört át a kath. vallásról a görög keletre, mint a megelőző 10 év alatt együtt véva.

— Spanyolország. Madrid fővárosban dec. 12-én lázadás ütött ki, melyet azonban a hadsereg elnyomott; több felkelő megsebesült és megöletett. A kormány e fölkelést a congressusban jelentéktelennek nevezte.

E vérengzésekről a következőket írják: Este 10 óra tájban egy csomó rozslu felfegyverzett eggyén jelent meg a Mártonúton, mire mintegy jeladásul egyik házból több revolver-lövés hangzott. A tömeg „éljen a köztársaság! Le Spanyolország becsületének ellenségeivel!” kiáltások közt megrohanta s lefegyverezte a közelben lévő rándőröket, több sétáló katonatisztet elfogott stb. E közben a tartomány főkapitánya egy zászlóalj katonával jut a lázadók ellen, s azokat élénk tüzezelés után a térről elűzte. A nyugalmat a külvárosokban is, hová a lázadók menekültek, könnyen helyre lehetett állítani, s a lázadásnak már reggeli két órakor vége lett.

— Franciaország. A francia folyók több helyütt kiáradtak. A Szajna Párisban egészen víz alá borította a Bercy rakpartot ugy, hogy apró hajók tartják fenn e ponton a közlekedést; a pincék és földszinti helyiségek vízzel teltek; ugyanígy áll a dolog a Grenelle s de la Gare negyedeiben is. Az erdőök árkaiban pedig körül lehet csólnakozni egész Páris. — A Vienne folyó Nantes város alacsonyabban fekvő részeit elöntötte, a Loire folyóval fenyeget, valamint a Somme folyó is.

— Németország. Poroszországban a polgári házasságról szóló törvényjavaslat a minisztertanács által elfogadtatott s szövege végleg meg van állapítva, s még csak a korona beleegyezése szükséges, hogy az országgyűlés elé terjesztessék. Parlamenti körök hírei szerint Schulmann földművelési, Achenbach kereskedelmi és Voigt-Kheetz tábornok hadügyminiszterre nevezetik ki. Ugyanezek szerint Bismarck herceg lemondott a miniszterelnökségről, azonban megmarad porosz külügyminiszternek, míltal a porosz miniszterium és a német birodalmi hatóságok közötti összefügés fenntartatik.

*) A kitérdő felek mondják, hogy a kitérdő tárgyalások helyett a személyeskedés teret adott át, a részben további közlések, pro et contra nyilatkozatoknak lapuk helyet nem engedtek.

— Angolország. Londonban népes gyűlés tartott, mely elhatározta, hogy a jövedelmi adó ellen harcolni kell s nemzeti liga alakítandó ez adónem eltörlése végett.

— Svajci köztársaság. A svajci szövetségtagos a nagy Gotthard-alagut első építési évének kezdetét 1872. okt. 6-ára állapította meg, s az építési tervet az előiránnyal együtt megküldte az építési költségekhez hozzájáró hatalmasságoknak.

Helyi hírek.

— E hó 24-én a Kaszinógyűlés választmányi ülést tartván, tisztújító közgyűlési határozat jöv. 1873. évi januárius 5-ik napját tűzte ki. Ugyanekkor elhatározta, hogy a jövő farsang folyamán két táneválgal rendezend, miközül az elsőnek határideje 1873. január 18, a második pedig február 8. Mind a két estélyt a táneválgalok olajvaja várják.

— János estélye. Az év vége felé elkövetkezett névesség meghozták a maguk mulatságait. Sok helyen a táncra termett ifjúság nem a hangszerek művészi zenéje, hanem a bokákból csirgőzt és szellemelt tánc ösztön után indulva aprózták a magyar ember legedesebb táncát a csárdást. Volt alkalomunk személyesen is tapasztalni, hogy mintán egy ilyen mulatságban más zónések kaphatók nem voltak, az ártatlan tapasztók és vályogtűz cigányok Hajdina József képeiben éppen oly alkalmatos szolgáltatók lettek, mintha maga fia Páci vagy Kozut Lajos *) husza volna. Elég az hozzá, hogy az öszegyűlt társaság a Hajdina József által gyanta helyett hájjal meg szárazfa hurjainál igen jól mulatott. Csakhogy meg kell vallanunk, hogy ha azt nem akartuk, hogy műrűzkünk tönkre silányuljon, gyaplatol kellett beugni fülcinket, mert attól méltán tarthattunk, miszerint a hájas hurokból kiszajgott hangok, ha a gyaplatot nem desztillátannak, fül dob hártványink megsemmisítenek.

— Tegnap este, a helybeli dalárda által közölt programjuk szerint, tartott dalestélyt igen sikeresül, a mennyiben egy a szavallatok, mint az egyes zenedarabok a közreműködők által különbség nélkül kitűnő tetszés mellett lettek előadva. A dalestély után roktónzótt táneválgalom semmi kívánni valót nem hagyott hátra.

Különlélek.

— Argumentum ad hominem. B. megye egyik községében az iskolázott ifjúság, szóba jött, hogy illő lenne a tanító fizetését kissé megjavítani. Feláll erre az iskolázott egyik tagja és illyeténképen argumentál a fizetés-nagyobbitás ellen: „Nem jartam soha iskolába, nem tudok sem olvasni, sem írni, mégis nemcsak hogy élek, de meg is gazdagodtam; a fiam pedig iskolába járt, tud olvasni, írni, de lusta, nem akar dolgozni; én bizony egy félrel sem javítottam a tanítói fizetését.” — Ez érv győzött, és a tanító fizetése marad a régi.

— Egy kis zárdai história. Nagy-Atádon történt, olvassuk a „F. S.”-ban, hogy n. korpádi ember betávirására hajtott 3 db hizott sertést, s kiállította a piacra eladásra végett. Az ember beteges lévén, a közeli patikába ment holmi gyógyszerért, és sertéséi addig — jóhiszeműen a piacon hagya. De bezeg elszörnyűködött a polgármester, mikor s gyógyszerrel állásához visszatérve, a sertések hullt helyét látta. Keresésükre indulva, a piac körüli házak mindgyökibe betért, mindenütt „nincs!” felelték, ép így a forencik zárdájában is, hol a „nincs”-et — csupa keresztényi türelemből a káros ember iránt, még egy kis gorombasággal is megtoldhatta. Múlt az idő, midőn egy ismerős azt mondja emberüknek, hogy ő megmondja sertéséi holliét, ha 10 frot ad neki. A károsult megkötö az alkut, a 10 frot megígéri és válaszul azt nyeri, hogy a kereszt sertések bizony Nagy-Atádon vannak a ferenciek zárdájában. Maga mellé veszi pár szomszédját, a községi bírót, kik a sertéseket ismerték, végre az atádi kisbíró és bemegy a zárdába. Itt ismét nagy gorombasággal felplnek, mignem pandurk kellett repulárni, s a keresztékként folytatni, — minek vége azon eredmény lón, hogy az egyik disznót a zárdában feltalálták, — a másik azonban nem volt felfedezhető mert a paterok és fráterek megették. Az úgy-ékként állván, végre bíróság elé került, s ott hallomás szer-

int egység jött létre mely szerint a barátok 24 frot fizettek a káros embernek — költsékes utánjárás fejében — a meglevő disznó után, a meg nem levő pedig maradt az ur nevében és ad majorem dei gloriam a hol van — megtérendent.

— Nagy Beoskereken egy asztalos felesége többször vélt észrevenni, hogy férje szellemesen kacsingat a szolgálóra, egykor tehát azt mondta, hogy Éskán van dolga, de azért nem távozott el hazulról, hanem az Ágy alá rejtőzött. Az asztalos csakugyan kelepébe került, mert a szolgálat azonnal beszóltta, és rövid előzmények után hevesen megcsókolta. Az asszony nem akart többet bevárni, hanem sárkány gyantát rohanat ki az ágy alól, s a szolgálatot agyba fűbe verte, és férjének is közel foghatólag kemény leckét tartott. A hideg vért asztalos szépen elúrt minden bánatmal. Azután az ágyruházt kiszedte, a nyoszolyát felfordította, és lábait lefűrészelte. „Mit csinál?” kiáltá fuldokolva a mérges asszony. Lefűrészelem a nyoszolya lábait — felele nyugodtan a férj — hogy többé ne rejtőzhesd el magad alatta.” Az asszony válni akar.

— A szépnemett fenyegető kopasszág. Dr. Edgeworth Londonban nem rég bebizonyította, hogy a chignon több évé viselése okvetlen kopaszágodtá idős. A pregarinok — parányi állatok, melyeket a szem nem láthat — millió számra szokták ellepni a chignonokat, s nemcsak az élő hajait megátadják, attól minden edérl elvonnak, úgy hogy a hajnak ki kell hullani. Dr. Edgeworth abban a véleményben van, hogy öt év mulatva nem lesz elég haj Európában, hogy a nők általános kopaszágát el lehessen takarálni. Szép kitalát!

— Naiv anyóka. Midőn H. József császár közel száz évvel ezelőt körutat tett, az erdélyi részekben, Medgyesén egy öreg asszony hozzá ment, hogy kérje katonafia elbocsátását, s ezen szavakkal köszöntötte: be a császárhoz: „Jó napot császár ur! Sok jót kívánok. Hogy van az anyám asszony? Egészséges-e?” József barátságosan felelt: naiv kérdésekre, néhány aranyat adott a vén asszonynak, s azt mondta, hogy utazásában még soha senki sem kérdezősködött anyja felől eddig, s jutalmul ezért megígérte, hogy fiát hazabocsátja.

— Nevezetesebb epithimok: A p-i temetőben egy sírkövön ez olvasható: „Itt nyugszik két ember meg egy tót.” A kecskeméti temetőben: „Itt nyugszik József és Pál, két egymásteret testvér. József meghalt 1850-ben Pál született 1860-ban.” Az m-i temetőben egy izsakos sírját: „Igy még soha jártam.” Hát ez: „Itt nyugszik N. N. akaraja ellen?” És a kalocsai temető kapuján, de mit már le mosott az idő: „Ma nekem, hónap nékold!”

— Amerikai párbaj. A napokban Pesten egy derek fiatal ember esett az ugynevezett amerikai párbajnak áldozatul. A szomorú esetet a P. N. következőleg írja le: Az alg 20 éves Strobenk Alajos, az illóli uton levő 40. és 41. számok alatt fekvő chemiai és keményítő-gyár hasonnevv tulajdonosának nagy reményekre jogantó fia, ki atyja fizetésben lévén alkalmas, annak jobb keze s a gyár éltető lelke volt, t. hó 17-én kevéssel hat óra után a gyárirodájában egy hatosóvv revolverrel szívenlőte magát s a föltétlen halálos sejtűlés folytán kevés perc mulva meghalt, úgy hogy a segélynyújtására meghívott dr. Patkó Jakab már csak hullát talált. A szerencsétlen fiatal ember kevéssel a végzetes pillanat előtt az irodában jelenlevő Dolcsal József gyári könyvvívőhöz egyszerre minden előzmény nélkül azzan kérdést intézte, hogy tudja-e mi az amerikai párbaj, s midőn ez [nemmi felelt, Strobenk megmagyarázta előtte; nemróka egy lövésdőlés dördült el, és Dolcsal iszonyú rémülettel látja, hogy a fiatal ember vérebén teteng s a halállal küzdök. Ebből s az öngyilkosnál talált levélből kétség-telenül kiittunk, hogy Strobenk amerikai párbajnak esett áldozatul. Az értelmesen írt levél így hangzik: „A félóra előtt általam elbeszéltem esemény, illetőleg amerikai párbaj áldozata — én vagyok. Igen én vagyok, ki két hosszú hetem keresztül tudtam, mely napon, sőt azt is, mely órában fogom lelkeket kiléhelni. De én még is örömmel teszem, mivel éltetem oly valakiért áldozom, kit mindég többre becsültem mint éltetem, s akii egy alávaló ember halálában megértett. Eljövend majd egykor 3 óra, melyben 5 is halálosan fog bűnhődni mit rajtam elkövetet; lelkiismeretfurdalások fogják őt gyötörni, mikhez képest a kinpadravónas gyönyör!”

Gazdászati és kereskedelmi értesítés.

Szentés, decemb. 27. 1872.
Idő járásunk a karácsony ünnepek beköszöntésével valóságos téli alakot öltött, mivel

éppen karácsony első napján észlelének legelőször, hogy a hőmérséklet 0 fokon vagy 1 fokkal alantabb állott, a mely csekély fagy miatt utunk majd nem tökéletesen járhatóknak váltak, s közlekedésük is végképen szünetel.

A pánuszvizonyok az összes europai piacokon javulásnak indultak, mindenütt lejjebb kezdik szállítani a kamat lábát, reményleni lehet, hogy hazánk pénzüzetetei is rövid időn követni fogják e példát.

Termény kereskedésünk, tekintve a külmind belföldi piacokat, meglehetősen szűknek mondható a kül- mint a belföldi kereskedés nem zárkózhatik el azon ártudat elől, hogy az aratásnak még négy hónapja, már is a gabna raktárak üresedni kezdenek. A külföldi raktárak ugyan kedvezőbb helyzetben vannak e tekintetben, mert oda Oroszországból s a Dunai fejedelemségekből nagyobb szállítmányok érkeztek és nem engedik, hogy az angol, francia, német szárföldi piacok árai valóni rendkívüli magas árig emelkedjenek. De beat hazánkban a termények ára, kukoricát s árpát kivéve, oly magas árt ért el, minőt előbb csak rendkívüli insüges években, vagy a krimiai háborúk észleltek. — Hogy Magyarországon nem igen vannak felhalmozva a készletek, azt minden józan vizsgálódó fűzér észreveheti, és hogy az újtermésűg az árák nagyon hanyatlani nem fognak, az majdnem egészen bizonyos. Egyébiránt nagy árnyatlatot csak is úgy lehetne reményleni, ha Oroszországból s a Dunafejedelemségekből vagy éppen Amerikából tömeges buza szállítmányok érkezének. Különben ez eshetőség egészen kizárva, mert ha az amerikai zír népes piacunkig hatolhat, és a magyar zír emelkedésének határt szab, nem lehetetlen, hogy a liszt és buza is eljuthat ideig.

A pesti piacon a hét elején élénk volt az üzlet, e hét vége telé esendesült a forgalom, mivel mind a vevők, mind az eladók tartózkodók voltak, elkelt mintegy 70,000 mázsa, külön emltet érdemel meg, hogy Oláhországi buza ára 6 f. 40 krajával történt kötés. 81 f. 6 f. 55 kr. 82 f. 6 f. 65 kr. 83 f. 6 f. 80 kr. kat. — Árpá, kukorica szilárdabb, sőt az utóbbi 15—20 krral magasabbán is kelt. Köles igen lanyhán jegyezgetik, — tavalyi szárazságon mázása 30 f. új szárona 27—28 f.

Helyi heti vásárunk a héten is mint az előbbi hetekben majdnem semmink mondható, az adósvétel, úgy szólván tökéletesen szünetel, minden gabna nemekben. Egyedül a hizott sertésekben van némi csekély forgalom, de a rozst ut miatti megá fuvarbér végett ez is egész korlátolt, uint a történet vételek után itélni lehet fontja 20—22—23 krig fizetetik.

A rozst utak miatt a Indvásárlás is e napokban igen lanyhán folyt.

„Vasut, a legközelebbi évben jöjjön el a te országod.” Gazdáinknak, kereskedőink és városunk összes polgárainak „**Boldog újévet!**” kívánunk.

NYILTTÉR. *)

Válasz

a „Szentési Lap” 22-ik szám nyilletterében egy részvényes szemtanú viszketegére.

Ez is részvényűrs, nem hiszem, inkább részvényes boszantó, ha részvényes, mért neü védi jogát? Szemben harckezéssel lát, a jó katoná bátran meggy ellenségére, nem meszáról fenyegeti, mert attól bizon ellenfele mit sem fél. Nem tudja Füchsl József fűrészgépén a társulat fái vágódnak-e, vagy pedig a tölem átvett rothadt fák, mert bajos volna a kifizéséssel anyagból kiválgatni a rothadtakat, végén magának előbb róla tudomást, át-van-e már véve, azután lármázson, akkor is ha oka van rá.

Nagy és fontos jelentőségű újítás városunkban a községi törvénynek ez évben történt életbeléptetése; a községi képviselő testület megalkotása, s a városi új tiszti s hivatali karnak megválasztatása.

Ezen törvénynek gáncsolói előre azt jövendöltek, hogy a mennyiben minden községi lakos egyszerűsödni nem lehet képviselő, és így a városi közügyek feletti intézkedése közvetlen személyes befolyást nem gyakorolhat, már csupán ezen okból a városi igazgató hatóság jó kezebe nem leend letéve.

Mit mutatott a törvény életbeléptétől lefolyt néhány hónap? Azt, hogy a törvény szerint alakult képviselő testület semmi tekintetben sincs hátrább az eddigi működött hasonló testületeknél. Nincs hátrább e törvény iránti tiszteletbe, nincs hazafiságbán, nem áll hátrább a közügyek iránti buzgóságban, a város érdekeinek helyes felfogásában, s általában a közjó előmozdítása iránti készségben. Ugy hogy elmondhatjuk, hogy a fentebbi jóslat nem teljesült; s hogy valaha teljesüljön, nem valószínű.

Az újból választott városi tisztikar működéséről még egyebet nem jelezhetünk, miszerint a lefolyt idő biralatra nem elégséges; annyit azonban mondhatunk, hogy az igyekezet s jó akarat nem hiányzik.

Egyébiránt a városi tisztikar és képviselő testület, a közművelődési eszközök és módok közül, nem jelentéktelen részszel rendelkezvén, az általános előbbrehaladást illetőleg, lényeges befolyást gyakorolhatnak.

Azzal rekesztjük be cikkünket, hogy ha bár a lefolyt évről minden részben nagyobb haladást városunkban nem tünthetünk is fel, reménylünk, hogy a jövő év az előrhaladást tekintetben termékenyebb leend.

b—y.

A d é r.

K. K.

Ezen légköri leverődés rettegett ellensége a gazdának, különösen tavasz elején, midőn az új életre ébredt növényeket megtámadta s azok gyenge hajtásait és virágjait tönkre teszi. Ilyenkor egyszerűsödni a földművelők és kertészek legvérmesebb reményei is megderesednek.

A d é r, származására nézve, azonos a harmattal.

Ha a földszíne felett levő légréteg annyira meghűlt, hogy hőmérséklete a fagyponthoz közel áll, úgy gyakran megtörténik, hogy a talaj kisugározván a meleget, mérséklete a fagypontra alá süllyed. Ha ilyenkor a levegő nedves, abból a vízpárák harmatalakjában leverődnek. A lerakodott vízcspepek azonban a fagypontra alá szállt talaj által annyira meghűtetnek, hogy cséppfolyó alakjokat elvesztik és jégtükké merevülnek.

Hogy d é r képződésük, ugyan oly körülményeknek kell közreműködnie, mint a harmat képződésénél.

Tiszta, derült éjeken, midőn nem takarják felhők az égboltot — a föld és az azon létező testek a felvett hőt szabadon sugározhatják a világűrbe, mert a felhők ezen veszített hőt — visszacsugározás által nem pótolják vissza. Boros időben tehát nem igen lehet félni a dértől, mert bármily magasán lebegjenek is a felhők, mégis képez a föld számára oly meleg takarót, hogy megvédi a nagyobb kihűléstől.

A d é r pusztító hatásától mesterségesen uton megvédelhetjük növényeinket befűdés vagy betakarás által, pl. gyékény vagy falombbal.

Ez eljárás azonban gyümölcsös kertekben és nagyobb területet elfoglaló növényeknek különösen alkalmasnak. Ujabb időben sikeres hatásának bizonyult be a füstölés

Mint hogy igen olesós s azonkívül sikeres eljárás, tehát mindenkinek ajánlható figyelmébe, ha növényeit a d é r pusztításától óhajtja megvédeni.

Tavaszkor, ha dértől félhetünk bizonyos távolban egymástól nedves anyagokból, pl. szalma, f. lomb-tüzet rakunk. A kiemelkedő füst lassanként eltérül a talaj felett s az azokon levő növényeknek némi meleget közleszt, azonkívül azon meleget mit a talaj kisugároz — részben visszacsugároz. A szalmarakásokat éjjel táján vagy kora hajnalban kell meggyújtani, mert éjjel előtt nem igen szokott d é r képződni.

Szőlőkben és gyümölcsös kertekben igen ajánlható a füstölés, mert a szőlő gyenge hajtásai, a gyümölcsfák levelei és virágai érzékenyek a d é r iránt. Nagyobb hidegekben, midőn erősebb fagyok jelentkeznek, ezen eljárásnak semmi vagy igen csekély hatása van.

A d é r káros hatása a növényekre onnan magyarázható, hogy a hajtások rejtjeiben a növények nedve megfagy, a mi pedig fagyáskor kiterjeszkedik, hereinjében növekszik — minek a vékony rejtfalak ellent nem állhatván — szétrepedeznek.

Tekintetes szerkesztő ur!

Ha türelmével vissza élni akarnék, becses lapjának legutóbbi három számba Szathmári Ede ur által írt „Válasz a válszra” című Jermeniában foglalt óriási valótlanosságok, elferdítések és soqismák cáfolgatásához fogván, én is hosszú „Eduard és Kunegunde”-féle lamentatóriák a jobb izlésű olvasók rémítésére, — így azonban ismert méltányosságától csak kevés helyet kérek jelen soraimnak, hogy említett urnak ellenem intézett otromba sértését vissza utasíthassam.

Megdönthetetlen tény marad, hogy a városi közgyűlés határozata meg nem tartatott. — elferdíthetetlen adat, hogy oct 5-ig midőn először szót emeltem, a polgári iskola növendékei sorába 21 leány és 78 fiu volt beírva. — Önkényes eljárás ellen felszólalni polgári kötelesség ez nyílt ülésen és gyűlésen temni nem fondorkodás, — ki a felszólalót ezért machinatóiával vádolja, az sértést követ el. — Eu megértem, de hallgattam a nyilvános interpellatióig, ekkor előadtam hallgatóságom okát t. i. hogy Szathmári Ede urat tanfelmányoznom kell, mert oly embertől kit nyíltan sért, azután egy levelemben a sértést együgyűen szelidíteni akarja, — embertől ki sokkal nagyobb sértést türelmesen zsebre gyűr, elégtételt talán nem is kell követelni, — de akkor nem tartottam még oty embernek kívül meg nem vereksznék.

Most, miután ő — ki Belicay Sándor urat, majd Balogh János urat küldé hozzám azon kéreccsel: hogy amaz interpellatióra ne válaszoljak — nyilván kijelenti, hogy általam becsületleni soh' se vágyott, — most, miután durva sértések s becsület fosztogatás posványába tévelyedt — elégtételt tőle követelni csak az önlelégzés nehez árán lehetne. — Nem kell már elégtétele, annál kevésbé, mert mit eddig nem hittem — ama súlyos vádat, mit fölőle sokfelől hallottam, most miután annak elnémítására csak hangzatos, de üres szavakkal, magam is hinni kezdem. — A rágalmaszók elhallgatására, egyszerűen, az általuk kohlottak állított bizonyítványt előmutatni, s ama jog akademiát, melynek év- és anyakönyveiben eredetije létezik megnevezni kellett volna. Mig ezt nem teszi az elégtételt iránt semmiféle ténem sem számolhatunk Bibelgödelhetik addig az olvasóval és a szótárral, rágódják addig neven „y” betűjén, én ugyan ha valaki az ő nevéből az ő hangzatu „th” betűt kifejeleteni találná, s ő azt nem recla-

málná, — bizonyára tépelődni azon sem fogok. *)

Szentes 1872. dec. 26-án.

Buday József.

Külföld.

— Amerika. Grant elnök Pinkbock néget nevezte ki Louisiana állam kormányzójává. E kinevezés mint az egyenlőségi elv diadala üdvözöltetik a köztársaságiak által, mert ime ott, hol nehány év előtt a négek rabzolgák valának, ma kormányzók is lehetnek, ha képességgel bírnak hozzá. Észak-Amerika legnagyobb városa: New-Yorkban, f. hó 12-én nagy tűzvész dühöngött, mely a város egyik legszebb fogadóját is elhamvasztá. Ez alkalommal több emberélet is esett áldozatul s a kár mintegy 260 ezer dollárba megy.

— Oroszország. Oroszország az új szervezet szerint harmadfél millió katonát foghat sikra állíthatni, vagyis majd annyit, mint egész Európa együtt véve. E roppant készülődéseket tekintve valóban tartanunk kell attól, hogy I. Napoleon azon jóslatának, miszerint „Európa vagy köztársaság lesz, vagy orosz;” ez utóbbi vágyja fog beteljesülni, ha ideje korán nem szövetkeznek ellene Európa nem szláv ajku nemzetei. — Litvániaiban és Volhiniaiban a pápai csalatkozhatatlanság kihirdetése óta 2615 eggyénnel több tért át a kath. vallásról a görög keletre, mint a megelőző 10 év alatt együtt véva.

— Spanyolország. Madrid fővárosban dec. 12-én lázadás tört ki, melyet azonban a hadsereg elnyomott; több felkelő megsebesült és megöletett. A kormány e fölkelést a congressusban jelentéktelenné nevezte.

E vérengzésekről a következőket írják: Este 10 óra táján egy csomó rozsl felfegyverzett egyén jelent meg a Mártontéren, mire mintegy jeladásul egyik házból több revolver-lövés hangzott. A tömeg „éljen a köztársaság! Le Spanyolország becsületének ellenségeivel!” kiáltások közt megrohanta s lefegyverezte a közelben lévő randőrök, több sétáló katonatisztet elfogott stb. E közben a tartomány főkapitánya egy zászlóalj katonával jött a lázadók ellen, s azokat élénk tüzelés után a térről elűzte. A nyugalmat a külvárosokban is, hová a lázadók menekültek, könnyen helyre lehetett állítani, s a lázadásnak már reggeli két óraker vége ltt.

— Franciaország. A francia folyók több helyütt kiáradtak. A Szajna Párisban egészen víz alá borította a Bercy rakpartot úgy, hogy apró hajók tartják fenn e ponton a közlekedést; a pincék és földszinti helyiségek vízzel teltek; ugyanígy áll a dolog a Grenelle s de la Gare negyedekben is. Az erődök árkaiban pedig körül lehet csólnakozni egész Ársait. — A Vienne folyó Nantes város alacsonyabban fekvő részeit elöntötte. A Loire folyóvat fenyeget, valamint a Somme folyó is.

— Németország. Poroszországban a polgári házasságról szóló törvényjavaslat a minisztertanács által elfogadottat s szövete végleg meg van alapítva, s még csak a korona bejegyzése szükséges, hogy az országgyűlés elé terjesszessék. Parlamenti körök hírei szerint Schumann földművelés, Achenbach kereskedelmi és Voigt-Kheetz tábornok hadügyminiszterre nevezetik ki. Ugyanezek szerint Bismarck herceg lemondott a miniszterelnökségről, azonban megmarad porosz külügyminiszternek. máltal a porosz miniszterium és a német birodalmi hatóságok közötti összefüggés fenntartatik.

*) A küldő felek mondkáját közzétűk, de mint hogy a küldőnek tárgyilagosságot helyett a személyeskedés terére hatott át, e réabon további közlések, melyek az őra nyilatkozatának lapunk helyét nem engedték.

— Angolország. Londonban népes gyűlést tartott, mely nihilározta, hogy a jövedelmi adó ellen harcolni kell s nemzeti liga alakítandó ez adómnem eltörlése végett.

— Svajci köztársaság. A svajci szövetségának a nagy Gotthard-alagut első építési éveinek kezdetét 1872. okt. 6-ára állapította meg, s az építési tervet az előiránnyal együtt megküldte az építési költségekhez hozzájáró hatóságoknak.

Helyi hírek.

— E hó 24-én a Kaszinóegylet választmányi ülést tartván, tisztújító közgyűlést tartván a jövő 1873. évi januárius 5-ik napját tűzte ki. Ugyanekek elhatározta, hogy a jövő farsang folyamán két tánevigalmat rendezend, mik közül az elsőnek határideje 1873. január 18. a másodiké pedig február 8. Mind a két estélyt a tánekedvelői ohajvra várják.

— János estélye. Az év vége felé elkövetkezett névesség meghozták a maguk mulatásait. Sok helyen a táncra termett ifjúság nem a hangszerek művészi zenéje, hanem a bolákban csirázott és szülemlett tánc ösztön után indulva aprózták a magyar ember legédesebb táncát a csárdást. Volt alkalomunk személyesen is tapasztalni, hogy miután egy ilyes mulatásban más zenészek kaphatnak nem voltak, az ártatlan tapasztók és vályogtók cigányok Hajdina József képében éppen oly alkalmasok szolgálattal tettek, mintha maga fia Páci vagy Kosut Lajos *) luata volna. Elő az hozzá, hogy az őszegynél társaság a Hajdina József által gyanta helyett hájjal meg szárazta burjánál igen jól mulatott. Csakhogy meg kell vallanunk, hogy ha azt nem akartuk, hogy műtérünkön tönkre silányuljon, gyapottal kellett be dugni fülcinket, mert attól méltán tarthatunk, miszerint a hájas hurokból kisajított hangok, ha a gyapot által nem desztilláltak, fül dob hátyaink megsemmisülnek.

— Tegnap este, a helybeli dalárda által közzétett programjuk szerint, tartott dalstélyt igen jól sikerült, a mennyiben egy a szavallatok, mint az egyes zenedarabok a közreműködők által különböző nélkül kitűnő teljesé mellett lettek előadva. A dalstélyt után roktanoztatt tánevigalom semmi kivánót valót nem hagyott hátra.

Különfélék.

— Argumentum ad hominem. B. megye egyik községében az iskolások ülést tartván, szóba jött, hogy illő lenne a tanító fizetését kissé megjavítani. Feláll erre az iskolázók egyik tagja és illyenteképen argumentál a fizetés-nagyságban elü: „Nem jártam soha iskolába, nem tudok sem olvasni, sem írni, mégis nemcsak hogy élek, de meg is gazdagodtam; a fiam pedig iskolába járt, tud olvasni, írni, de lusta, nem akar dolgozni; én bizony egy fillérel sem javítottam a tanítói fizetést.” — Ez érv győzött, és a tanító fizetése maradt a régi.

— Egy kis zárdai história. Nagy-Atadon történt, olvassuk a „F. S.”-ban, hogy n.-korpádi ember betivására hajtott 3 db izott sertést, s kiállított a piacra eladás végett. Az ember beteges lévén, a közeli patikába ment holmi gyógyszerért, és sertésait addig — jöhöztemben a piacra hagyta. De bezeg elszörnyűködött a polgártárs, mikor a gyógyszerrel ellátásához visszatérve, a sertések hült helyét látta. Keresésükre indulva, a piac körüli házak mindegyikébe betért, mindenütt „nincsenek” feleltek, ép így a forenciek zárdájában is, hol a „nincs”-et — csupa keresztényi türelemből a káros ember iránt, még egy kis gorombasággal is megtoldották. Mult az idő, midőn egy ismerőse azt mondja emberüknek, hogy 5 megmondja sertésai bőlletét, ha 10 frtot ad neki. A károsult megkötö az alkut, a 10 frtot megígéri és választ az azt nyeri, hogy a keresett sertések bizony Nagy-Atadon vannak a ferenciek zárdájában. Maga mellé veszi pár szomszédját, a községi bírók, kit a sertéseket ismerték, végre az atádi kisbíró és bemegy a zárdába. Itt ismét nagy gorombasággal telnek, mig nem pandurt kellett repulálni, s a keresést ekként folytatni, — minek vége azon eredmény lón, hogy az egyik disznót a zárdában feltaláltak, — a másik azonban nem volt felfedezhető mert a paterok és fraterok meggették. Az ügy ekként állván, végre bíróság elé került, s ott hallomás szer-

int egység jött létre mely szerint a barátok 24 frtot fizettek a káros embernek — költségs utánjárás fejében — a meglevő disznó után, a meg nem levő pedig maradt az ur nevében és ad majorem dei gloriam a hol van — megtérítetlenül.

— Nagy Beacsereken egy asztalos felesége többször vélte észrevenni, hogy férje szerelmesen kacsingat a szolgálóra, egykor tehát azt mondta, hogy Écsán van dolga, de azért nem távozott el hazulról, hanem az ágy alá rejtőzött. Az asztalos csakugyan kelepőbe került, mert a szolgálót azonnal beszélték, és rövid előzmények után hevesen megcsókolta. Az asszony nem akart többet bevárni, hanem sárkány gyanánt rohant ki az ágy alól, s a szolgálót agyba főbe verte, és férjének is késsel foghatólag kemény leckét tartott. A hideg verű asztalos szépen eltűrt minden bánatmal. Aztán az ágygyűrűhát kiszedte, a nyoszolyát felordítá, és lábait lefürészelte. „Mit csinál?” kiáltá feldokolva a mérges asszony. Lefürészelem a nyoszolya lábait — felelte nyugodtan a férj — hogy többé ne rejtődh el magad alatta.” Az asszony válni akar.

— A szőpnevet fenyegető kopasság. Dr. Edgeworth Londonban nem rég bebizonyította, hogy a chignon több évi viselése okvetlen kopaszagot idéz elő. A pregarinok — parányi állatok, melyeket a szem nem láthat — millió száma szokták ellepni a chignonokat, s nemokára az elő hajait meg támadják, attól minden erő elvonnak. úgy hogy a hajnak ki kell hullani. Dr. Edgeworth abban a véleményben van, hogy öt év múlva nem lesz elég haj Európában, hogy a nők általános kopaszagát el lehessen takarai. Szép kilátás!

— Naiv anyóka. Midőn H. József császár közel száz évvel ezelőt körutat tott, az erdélyi részeken, Medgyesen egy öreg asszony hozzá ment, hogy kérje katonafiia elbocsátását, s ezen szavakkal közszóntott be a császárhoz: „Jó napot császár ur! Sok jót kívánok. Hogy van az anyán asszony? Egészséges-e?” József barátságosan felelt-e naiv kérdésekre, nehány aranyt adottat a vén asszonynak, s azt mondta, hogy utasítsaiban még soha senki sem kérdészködött anyja felől eddig, s jutalmul ezért megígérte, hogy fiát hazabocsátja.

— Nevezetesebb epithimok: A p.-i temetőben egy sírkövén ez olvasható: „Itt nyugszik két ember meg egy tót.” A kockeméti temetőben: „Itt nyugszik József és Pál, két egymásterető testvér. József meghalt 1850-ben Pál született 1860-ban.” Az m-i temetőben egy izsakos sírirta: „Igy még sohae jártam.” Hát ez: „Itt nyugszik N. N. akarajta ellen 27. És a kalesni temető kapuján, de mit már le mosott az idő: „Ma neküm, hónap neküd!”

— Amerikai párbaj. A napokban Pesten egy derék fiatal ember esett az ugynevezett amerikai párbajnak áldozatul. A szomorú esetet a P. N. következőleg írja le: Az alig 20 éves Strobenc Alajos, az illői uton levő 40. és 41. számok alatt fekvő chemiai és keményítő-gyár hasonnev tulajdonosának nagy reményekre jogosított fia, kit atyja születésben lévén alkalmazta, annak jobb keze s a gyár élteit lelke volt, t. hó 17-én kevéssel hat óra után a gyár irodájában egy hatsóvű revolverrel szívenlőtt magát s a föltétlen halálos seülés folytán keres megvala meghalt, úgy hogy a segélynyújtásra meghívott dr. Paták Jakab már csak hullát talált. A szerencsétlen fiatal ember kevéssel a végzetes pillanat előtt az irodában jelenlevő Dolcschal József gyári könyvvivőhöz egyszerre minden előzmény nélkül azon kérdést intézte, hogy tud-e mi az az amerikai párbaj, s midőn ez jömmen felelt, Strobentz megmargarázta előtte; nemoká egy iósé dővés dördült el, és Dolcschal iszonyu rémülettel látja, hogy a fiatal ember véreben letreng s a halállal küzdök. Ebből s az öngyilkosnál talált levélből kétség-telenül kitűnik, hogy Strobentz amerikai párbajnak osett áldozatul. Az értelmesen irt level így hangzik: „A félóra előtt általam elbeszéltem esemény, illelőleg amerikai párbaj áldozata — én vagyok. Igen én vagyok, kit két hosszú héten keresztül tudtam, mely napon, sőt azt is, mely órában fogom lelkeket kilehelni. De én meg is örömmel teszem, mivel életemet oly valakéért áldozom, kit mindég többre becsültem mint életem, s akii egy alávaló ember halálisan megsejtett. Eljövend majd egykor is óra, melyben ő is halálisan fog bűnhődni mit rajtam elkövetett; lelkiismeretfurdalások fogják őt gyötörni, mikhez képest a kinpadravonás gyönyör!”

Gazdászati és kereskedelmi értesítés.

Szentes, decemb. 27. 1872.

Idő járunk a karácsony ünnepek beköszöntésével valóságos téli alakot öltött, mivel

éppen karácsony első napján észlelünk legelőszob, hogy a hőmérő 0 fokon vagy 1 fokkal alantabb állott, a mely csekély vagy miatt utunk majd nem tökéletesen járhatlanokká váltak, s közlek disznók is végképen szünetel.

— A pénzügyonok az összes europai piacokon javulásnak indultak, mindenütt lejjebb kezdik szállítani a kamat lábat, reményleni lehet, hogy hazánk pénzügyetei is rövid időn követni fogják e példát.

Termény kereskedésünk, tekintve a külföldi piacokat, meglehetősen szilárdnak mondható A kül- mint a belföldi kereskedés nem zárkozhatik el azon öntudat elől, hogy az aratásnak alig négy hónapja, már is a gabna raktárak üresedni kezdenek. A külföldi raktárak ugyan kedvezőbb helyzetben vannak e tekintetben, mert oda Oroszországból s a Dunaí fejedelemségekből nagyobb szállítmányok érkeztek és nem engedik, hogy az angol, francia, német szárazföldi piacok árai valami rendkívüli magas árig emelkedjenek. De bent hazánkban a termények ára, kukoricát s árpat kivéve, oly magas árt ért el, minőt előbb csak rendkívüli inséges éveken, vagy a krimiai háborukor észlelték. — Hogy Magyarországon nem igen vannak felhalmozva a készletek, azt minden józan vizsgálódó üzér észreveheti, és hogy az újtermésig az árak nagyon hanyatlani nem fognak, az majdnem egészen bizonyos. Egyébiránt nagy árhanatlást csak is úgy lehetne reményleni, ha Oroszországból a Dunafejedelemségekből vagy éppen Amerikából tömeges buza szállítmányok érkezének. Különben ez eshetőség nincs egészen kizárva, mert ha a amerikai zsir egészen piacunkig hatolhat, és a magyar zsir emelkedésének határt szab, nem lehetetlen, hogy a liszt és buza is eljuthat idáig.

A pesti piacon a hentes élénk volt az üzlet, e hét vége telé eseményt a forgalom, mivel mind a vevők, mind az eladók tartózkodók voltak, elkelt mintegy 70,000 mázsa, külön érteleme érdemel meg, hogy Oláhországi buza ára 6 frt. 40 krajval történt kötés. 81 fus. 6 frt. 55 kr. 82 fus. 6 frt. 65 kr. 83 fus. 6 frt. 80 kr. sat. — Árpa, kukorica szilárdabb, sőt az utóbbi 15—20 kral magasabbá is kelt. Köles igen lanyhán jegyeztek. — tavalyi száraz szalonna mázsaja 30 frt. új szalonna 27—28 frt.

Helyi heti vásárunk a héten is mint az előbbi hetekben majdnem semminek mondható, az adásvélet, úgy szólnán tökéletesen szünetel, minden gabna nemekben. Egyedül a hizott sertésekben van némi csekély forgalom, de a rozst ut miatti magas fuvarbér végett ez is egész korlátolt, mint a történet vételek után itélai lehet fontja 20—22—23 krig fizettek.

A rozst utak miatt a ludvásírlás is e napokban igen lanyhán folyt.

Vasut, a legközelebbi évben jöjjön el a te országod. Gazdáinknak, kereskedőink és városunk összes polgárainak „**Boldog újvet!**” kívánunk.

NYILTTÉR. *)

Válasz

a „Szentesi Lap” 22-ik szám nyilletterében egy részvényes szemtanu viszketegére.

Ez is részvevőitárs, nem hiszem, inkább részvényes boszantó, ha részvényes, mért nem vedti jogit? Szebben harckezelést lát, a jókatona bátran megy ellenségé, nem messziről fenyegeti, mert attól bizony ellenfele nem sem fél. Nem tudja Füchsl József fűrészgépén a tulsulat fű vágódnak-e, vagy pedig a tölem átvett rothadt fák, mert bajos volna a kifűrészelt anyagból kiválogatni a rothadtakat, végén magának előbb róla tudomást, át van-e már réve, azután lármaszon, akkor is ha oka van rá.

Marotlut hívni a rézvények kiszámítására, nem tudom, hogy 8 nem invalite a befizetésre, lehet még meg sem fogta már is koppaszatán. Szentes, dec. 25-én 1872.

Molnár József,
társulati igazgató.

* Ezen rovatban hálóteltől nem vállal felelőséget a Szerk.

A városi híresztelési könyvből 1872. december 29.

Cirbus Sándor a tehenez árterti gazdákat tőke gazda választásra és csosz fogadásra, ma d. u. 2 órára saját házához meghívja. Szilágyi Sándor nagyenyenyiségű szalonját szándékozik vásárolni, a kiknek eladó szalonújak van, jelentkezők 1150. számú házánál, vagy társánál Szabó Bálintnál (sóbódbé). Török Sándornak a berki laposon 5 hold földje 2 évre haszonbérbe kiadó. A szentesi csizmadia csh háza, a nagy többség határozata folytán árverés útján jövő 1873-ik évi január 13. d. e. 9 órákor örök áron el fog adatni, a helyszínén, a feltételeket Pataki Imre bíróztaji elnök, és id. Varga Sándor bíróztaji jogzónél megtekintetik. A hékédi gazdaság most mindjárt Hamza Ferenc házánál csosz fogadásra, és csoszéget elvállalókkal czenel meghívhatnák. A felő téhen csordát tartó gazdaság tagjai, tőkegazda választásra, és csordás fogadásra, a csordáságot elvállalókkal együtt ma d. u. 1 órára Tancos Sándor házához meghívhatnák, — a még nem jelenők belegezőeknek tekintendők. Szőke-Török Sándor házánál egy 12 tüzű, egy kazal kévébe kötött gajta eladó, 862. sz. a. Kereszturi-Tóth Istvánnak nagynyomái 1-ső oszt. házföldje eladó. Kereszturi-Tóth Jánosnak 2 kup kukoricaszára eladó. Debrece nyi Józsefnek eserei tanyán egy kazal buzaszalmája, két boglya árpa, egy boglya zabszal mája 4 boglya gyepezsénája eladó. Horvostörtvény eladó. A régi téglaházi oldalon levő gazdaság ma d. u. 1 órára csosz fogadásra, csoszéget elvállalókkal együtt Nyikos József házához meghívhatnák. Dancsik Antalnak 1-ső oszt. földje eladó, 1567. Szilágyi János 432. számú háza kedvesz feltételek mellett eladó. Mezői László 2112. sz. a. lakosnak Dónáton 13 hold és a t.-lászón 1-ső oszt. földje eladók. Öze Imrénék Fábánba 20 hold, és Szt.-Lászlón 18 hold földje van kukoricára alá pénzért kiadó. Irb. Soós Zsigmondnak tereparton levő 5 részlet földje vétessel együtt eladó. Szilágyi János 432. számú háza, közép rakodó

kerben 5 boglya széna, Dónáton takarmánya és kukoricaszára eladó. Molnár József 2400. sz. a. lakosnak a vekerlapi tanyán egy boglya gyepezsénája, és egy boglya árpszalmája van eladó. Mindazon szőlő birtokosok, kiknek szőlőjükből nincsen, Józsa András 2474. számú házánál, ma delútatól kezdve, és folytatólag adó engedéllyel úgben folyamodás aláírása végett jelentkezzenek. Dudás-Szabó Mihály 1044. számú házánál egy kőretea derék eladó. Sinoros Szabó Józsefnek a sebesfoki tanyán 2 boglya gyepezsénája, Dónáton 3 kup kukoricaszár és egy boglya takarmány-szalmája van eladó. Ifj. Pardi István 596. sz. a. lakosnak a közeprakodó kerben egy kup kukoricaszára eladó. Vida Szűcs István 1287. számú háza, és 200 kévé rőzséje eladó. Erdőháti Nagy Ferenc 870. sz. a. lakosnak derekgyházi oldalon levő 20 hold földje kukoricavetés alá pénzért kiadó. Mees Balogh János 1158. sz. a. lakosnak tőkei 4 részlet földje buzavetésselel együtt eladó. Hajdu János 1443. számú háza eladó. Fazekas Lajos 118. sz. háza, bogarasi 6 hold szőlője, pönköcsházi 6 hold földje, és a tései határnál 8 boglya buzaszalmája eladó. Zana Lakos Mihálynak a zöldi föld 5 kup kukoricaszár, és egy boglya szénája eladó, a vevő lakására háza viteti, előfélé. Pólya János 2246. számú háza, és a Dobrai Sándor felpörtája földje eladó. Erdei István 119. számú háza, és pönköcsházi 2 részlet földje eladó. Mécusz Ferenc vekerlapi 3 hold földje, a benne levő repevettel, és berki szőlője eladó. Dr. Csikányi Károlynak 4 db. segélyegyleti részvénye eladó. Sarki Molnár Sándornak Szénáson 50 hold földje alhaszonbérbe adó, ugyanannak hereszénája eladó. Virágos Istvánnak gyepezsénája van eladó 1993. A hékédi esurhe járáson kocsivaj vagy lovali csapásolás szigoron tiltatik. Fusti-Molnár Istvánnak felsőretn egy boglya árpszalmája eladó 1155. Kis Józsefnek honvédsori háza eladó, Pap Imrénnek egy boglya száimája eladó, a kukorica szára eladó, 1555. Gr. Bottyány Kázmérné ő nagyszájnának a rekettyési pusztában levő 206 hold legelő birtoka új évtől kezdve egy vagy több évekre haszonbérbe adandó, értekezni lehet Kamoocsy Jánosnál. Kamoocsy Jánosnak Fábánba a Saasféle tanyán egy kazal buzaszalmája eladó. Egy Mató Mihály név alatt Déva Ványórló jött marhas level van a postai levél hurocólánál, megduhdhatni Török Imrénél 2147. sz. a. Vida-Szűcs Jánosnak 1-ső oszt. házföldje eladó, 978. Vida-Szűcs Istvánnak 1287 számú háza eladó Fekete Mihálynak, Szalai Pál-féle 961. számú háza eladó. Öv Dinyvés Mihálynének a 810. számú háza eladó. Sarkadi Nagy Ferenc egy pej kesely b. cz. B. G. bélyegű lórol szőlő marh's levelét elvezette, aki megtalálta vigye a kapitányi hivatalhoz. Ifj. Szabics Andrásnak 1 fert. földje tanyaépülettel együtt eladó. Csákö Balog Istvánnak 2536. számú háza eladó. Szabó Sándornak 1369. számú háza eladó. Berezvai Ferenc-

nek 3 db. réti földje, és 600 kévé náda eladó. Varga Mihálynak pelyvája, kukoricaszára és buzaszalmája eladó. Somodi Sándornak 1359. számú háza eladó. Kulcsár Istvánnak Kajánon buzaszalmája van eladó. Kolpaszky Mihálynak szent. lászón 1-ső oszt. házi földje eladó. Vecseri Bálintnak királysági 4 hold földje eladó, 1852. Ifj. Korcsáros Istvánnak tőkei 2 fertály földje eladó. Jelenfi Istvánnak 1-ső oszt. földje eladó, vagy elcserélendő, 1226. Puskás Varga Sándor Bogarasi szőlője eladó, 1137. Soós Istvánné Demeter Julianna 1037. számú háza eladó. Öv. Borsos Sándorné kistőkei 2 od oszt. házi földje eladó. Fügylemetzetek a dohány termelő gazdák, hogy dohányukat folyó dec. hó 16 ától 20-ig a kellő helyre átszállítsák. A dohányárak a következőkép emeltettek felébb, u. m.: szivar boríték levelek, szár nélkül 1-ső oszt. 23 frt, 11-ik 19 frt, 11-ik 17 frt, közönséges levelek válogatott 15 frt. 50 kr., 1-ső 13 frt., 11-ik 10 frt. 50 kr., 11-ik 7 frt. 50 kr., kacsalevelek 5 frt. 50 kr., csomózatlan levelek 4 frt. 50 kr. Ifj. Lakos Sándornak az új kécskei határban 9 öles kazal gyepezsénája eladó. Öv. Prázmoszkiné asszony 2306. számú háza eladó, értekezni lehet Nagy Aronnal. Berkó József 2658. és a Fazekas Mihály 2900. számú házai eladók. Pintér István 1196. sz. lakos felsőpárti olajmalomban, minden nap lehet olajt csinálni, és pedig a vetett repecéből 7-ik. kendermagból 5-ik, a vadrepecéből pedig a 4 ik vámot szedi, mit czenel köztudomásra juttat. Borsos Imre tőkei 1 1/2 fertály földje, királysági 6 hold járandóság, és szent. lászón 1-ső oszt. házföldje eladó. Sarkadi Nagy Ferenc 1438. számú lakos, egy pej kesely b. c. B. G. bélyegű lórol szőlő marhas levelét elvezetvén, a ki megtalálta vigye a kapitányi hivatalhoz, illő jutalmat nyer. Debrece nyi Mihályné 1023. számú háza eladó. Brezová Mátyas 2642. számú háza és felsőretni egy részlet földje eladó. Öv. Kutas Mihályné 198. sz. házánál 3 öl kemény tüzifája eladó. Kovács Pál 68. sz. házától a mult napokban 3 szál lion deszka 2 öles, 4 szál 2 1/2 öles, colos vastagságú deszkát ellopott, a nyomba utasítónak neve titokba tartása mellet 6 frtot ajánl. Soós Istvánné 1037. számú háza eladó. Csató István 1409. sz. a. lakosnak a reform. által semetendő hat házföldje eladó. Öv. Lévai Mihályne felsőretni 2 részlet földje eladó, alkut lehet tenni Mácsai Ferenc 1907. sz. házánál. Fazekas Pálnak 3431. számú háza és 1 részlet földje eladó. Elekes Mátyasnak 1 részlet földje eladó 2363. Pataki Istvánnak 2139. számú házánál 600 kévé tisztá gyékénye eladó. Török Lászlónak 2101. számú háza eladó. Barta Andrásnak 11-od oszt. földje eladó, 2677. Halász Dánielnek felsőretn kukorica szária 54. számú házánál, és árpszalmája eladó. Rideg György 1351. számú háza eladó.

H I R D E T É S E K.

ÉN RIX WILHELMINA

ezennel nyilvánítom, hogy én mint néhai Dr. Rix A.-nak özvegye, a valódi és hamisítatlan

eredeti Pompadour pasztának

16 év óta egyedül és egyetlen készítője vagyok, minthogy a készítésnek titkát egyedül én ismerem. Midőn ezennel hirdetem, miszerint említett Pompadour pasta egyedül lakásomom, Bécsben, nagy szerencsem utca 14. sz. 1 lépcső, 62 ajtó sz. alatt kapható, — egyszerűsággal figyelmeztetek mindenkit a netán másnál történendő vásárlásra; mivel én jelenleg sem raktárt, sem főküzletet nem tartok, s minden előbbi raktárait, előfordult hamisítások okából, felosztattam. Az én Pompadour pasztám, mely Csoda-pasztának is nevezetik, hatását soha sem téveszt el. Az erdélyi csen, megbecsülhetlen arapszánták, vázrakozások felől, és az arc-kittűeknek, szepőknek, lóforlókknak, pattanásoknak stb. gyors és hibázatlan előzésére egyetlen garantírozható eszköz. A biztosíték annyiban biztos, mennyiben nem használás esetében a pénz visszaküldetik. Ezen kitanó pasztából egy csésze, utasítással együtt 1 ft. 50 kr. Utánvétellel küldhető. Megrendelési levelek Dr. Rix özvegyhez, Rix Wilhelmínához Bécsbe, nagy szerencsem utca 14. számhoz intézendők. Vevőim iránti udvariasságból, ha különféle kisebb megrendelések tételnek, ezeket ellátom a díjat nem számítok. — **Közönség levelek nyilvanná nem tétetnek.**

Egy tanuló

vétetik fel Szilárdy testvérek vegyes kereskedésében Kun-Szt.-Mártonban.

Alólírott tisztelettel jelenti a n. é. közönségnek, hogy ő folyó évi nov emb. 17-től kezdve egy

táncitanítási folyamot

nyitand, a melyben a legújabb

társasági-, nemzeti és magán-táncok

alaposan taníttatnak.

Mindkét nembeli gyermekek tanításra felvételtnek, uj és gyors tanmód által mind általánosan, mind járásban bizonyos elegantiát, röviden minden mozdulataikban a szemnek tetsző kerekdedség, valamint a tagokban fokozott erőt és ruganyosságot nyernek.

Felölttek a gyermekéktől elkülönítve nyerneok oktatást gyermekek 5-től 6-ig. felnőttétek 6-tól 8 óráig.

Egy hétnap lefolyta után a 8 — 12 éves gyermekek, tisztelt szülőik előtt vizsgát tepepenek. A tandíj oly mérsékelt, hogy még kevésbé tehetőszülők is képesek gyermekeiket taníttatni. Kívánatra az iskolán kívül is adtnak órák.

Azok, kik az oktatás alatt a tánciskolába lenni óhajtanak 20 kr. betépti díjat fizetnek. Tisztességes helyiségről gondoskodva van, és ez létezik Vutsák János ur kispiaici házában. Minden vasár- és ünnepnapon tánczoszork tartatnak, amelyekre tiszteletteljes meghívását teszi

SZŐKEY ENDRE, tánc-tanító

Felölő szerkesztő: **Farkas Lajos.**

A cs. kir. szabadalmazott s az oroszországi testület által megvizsgált és jónak talált patkány, házi és mezei egér, vakond és szávbögréparasztó

ARKÁNUM

melyet sokféleképen utánoznak. Valódi minőségben kapható: Szent-erősen Wehmann Bernát kereskedésében. 1 nagy bádog 1 ft., kis bádog 80 kr. Egyes bádog megrendés is utavételek mellett gyorsan teljesíttetik. Ugyanott kapható citrom-kecske, egyedül és a fagyójajogok és tyúk-szám ellen, 1 tégely 50 kr.

K I V O N A T

egy napoként beérkező készítmény. Legyen Ön szives és küldjön nekem 6 doboz Arkánnumot, mert fényesen bizonyította be jóását.

Tisztelettel: **Baththyay Karoline** grófné.

Táncitanítási-jelentés.

Van szerencsém értesíteni a tisztelt közönségre, hogy TANCISKOLÁM özvegy **Mácsayné** asszonyságnál vagyon, törekvésem pedig oda lesz irányozva, hogy minden bel- és külföldi táncok szabályos pontosságigal és alaposan fogom tanítani, minden vasár- és ünnep napon tánczoszork tartatnak, a melyekre tiszteletteljes meghívását teszi

Svarokopf F., tánc-tanító.

Galéne-befecskendezés.

Gyógyít fájdalom nélkül 3 nap alatt minden hügyes-kihólyagot, ugy most keletkezőt, valamint kitűzöttet és egészen idültet.

Központi főraktár az osztrák-magyar birodalom számára:

MAAGER VILMOS, BÉCS,
Böckerstrasse 12. sz.

1 tégely ára használati utasítással: 3 ft 70 kr.
Postán: **TÖRÖK JÓZSEF,** győgy-cserkész.

Kiadó: **Cherrier János.**

Szentesen, nyomtatott Cherrier Jánosnál.